

YKSITYISTEIDEN KUNNANAVUSTUSTEN JAKOPERUSTEET**Yleistä**

Iitin kunta avustaa kunnassaan sijaitsevia yksityisteitä myöntämällä avustusta näiden jakoperusteiden mukaisesti tien kunnossapitoon, perusparantamiseen ja rakentamiseen. Iitin ja naapurikuntien rajoilla sijaitsevien yksityisteiden kunnantavustuksesta päätetään tapauskohtaisesti soveltaen näitä jakoperusteita, ja ottaen huomioon se, miten ne palvelevat iittiläisiä.

Avustusten jaon pääperiaatteet:

1. Kunnantavustusten myöntämisen ehtona on, että yksityistielle on perustettu tiekunta.
2. Tiekuunnan tulee huolehtia valtionavustuksen hakemisesta. (valtionavustuskelpoiset tiet). Kunnantavustusta ei myönnetä, jos valtion avustuksen hakeminen on laiminlyöty.
3. Avustusta voidaan myöntää eri tieosille erisuuruisena.
4. Tien hallinto tulee olla yksityistielain mukaista. Tiekuunnan tulee pitää tuloistaan ja menoistaan kirjanpitoa. Tilit tulee tarkastaa varainhoitokausittain. Tiekuunnan hallintoasiakirjat sekä tilit on esitettävä alkuperäistositteineen pyydetessä yksityistiejaostolle.
5. Avustusta haetaan kirjallisesti.
6. Avustusta myönnetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Tien kunnossapidolla tarkoitetaan niitä toimenpiteitä, joilla tie pidetään sen nykyisessä kunnossa eli tie saatetaan entiselleen liikenteen aiheuttaman kulumisen jälkeen: kuten höyläys, lanaus, vuotuinen sorastus, pölynsidonta, ojien ja rumpujen kunnostus ja avaus, tienvarsien raivaus, niitto, auraus ja liukkauden torjunta, talvihöyläys ja hiekoitus.

Tien tekemisellä/perusparantamisella tarkoitetaan uuden tien rakentamista sekä ennestään olevan tien siirtämistä tai oikaisemista, levittämistä tai muuta parantamista. Perusparantamista ovat seuraavat toimenpiteet: tien kantavuuden parantaminen, leikkaukset, pengerrykset, uusien ojien kaivu, siltojen ja isojen rumpujen rakentaminen (halkaisija väh.200 cm) ja uusiminen, tulva- ja routakohteiden korjaaminen, ja liikenneturvallisuuden parantaminen.

Avustuksen hakuajat

Avustusta haetaan yksityistiejaoston hyväksymällä lomakkeella tien kunnossapitoon ja perusparantamiseen 31.3. mennessä ja kohdeavustusta parannettaviin kohteisiin 15.11.mennessä.

Kunnossapito- ja perusparannusavustukset julistetaan haettavaksi kunnan ilmoitustaululla, paikallislehdessä ja kunnan internet-kotisivuilla.

Avustusten myöntämisestä, lakkauttamisesta ja takaisin perinnästä päättää yksityistiejaosto.

Yksityistien kunnossapitohakemuksen yhteydessä tiekuntien tulee toimittaa tiekunnan toiminnasta ja tileistä ja tiekunnassa tapahtuneista muutoksista tiedot. Ohjeet hakulomakkeen yhteydessä.

Edellä mainittujen hakuaikojen noudattaminen on avustusten maksamisen edellytys.

Avustus edellytykset ja ehdot

Kohde-, kunnossapito- ja perusparantamisavustuksille ovat:

1. Tielle on perustettu tiekunta.
2. Tie on pysyvän asutuksen pääsytie.

2.1 Pysyvän asutuksen tie

- Tien kokonaispituus on vähintään 500 m.
- Tiellä on vähintään yksi pysyvästi asuttu talous. Pysyvästi asuttuna taloutena pidetään asuntoa, jossa on väestötietojärjestelmän mukainen asuinpaikka.

3. Tien hallinto ja tienpito on hoidettu yksityistielain ja -asetuksen sekä yksityistiejaoston tarkastuksissa hyväksymällä tasolla.

- Tiekunnan on toimitettava avustushakemuksen yhteydessä pyydetty tiedot tiekunnan hallinnosta, vuosikokouksen pöytäkirjoista ja kirjanpidosta ja tiedot toteutuneista kunnossapitokustannuksista ja muut tarpeelliset avustuksen myöntämiseksi tarvittavat tiedot.

- Tiekunnan on viivytyksestä ilmoitettava, mikäli tiekunnan edellytykset avustuksen saamiseen lakkaavat tai mikäli avustusta ei enää haluta.

4. Tiekunnalla on pankkitili.

5. Tiekunnan on tulee kerätä tiemaksuja kalenterivuositain.

6. Tiekunnan tulee pitää vuosikokous kunakin vuonna ennen kesäkuun loppua, jolleivät tieosakkaat pääätä, ettei tiekunta pidä vuosikokousta kaikkina vuosina. Vuosikokous on kuitenkin pidettävä vähintään joka neljäs vuosi (YTL 65§).

7. Tiekunnan on pidettävä tieyksikkölaskelma ajan tasalla.

Yksiköinti suositellaan tehtäväksi käyttäen Maanmittauslaitoksen julkaisua Nro 92 (viim. v. 2015) ” Käsikirja yksityisteiden tienpidon osittelusta.”

Kunnossapitoavustus.

Tiekunnan hakiessa kunnossapitoavustusta, se liitetään avustusrekisteriin, mikäli se täyttää avustusedellytykset/-ehdot.

Kunnossapitoavustusta maksetaan vuosittain yhdessä erässä avustusrekisterissä oleville yksityisteille ilman eri hakemusta kunnan määrärahojen puitteissa.

Yksityistiejaosto vahvistaa kunnossapitoavustuksen perusteena olevan kustannusarvion neljäksi vuodeksi kerrallaan, pääsääntöisesti neljän edellisen vuoden toteutuneiden kunnossapitokustannusten mukaan.

Erityisistä syistä, yksityistiejaoston harkinnan mukaan, kustannusarviota vahvistettaessa voidaan ottaa huomioon muutkin seikat. Yksityistiejaostolla on oikeus erityisistä syistä muuttaa vahvistettua kustannusarviota kesken nelivuotiskaudenkin. Tiekkunnan on toimitettava yksityistiejaoston pyytämät tiedot kunnossapitoavustusrekisterin tarkistamista ja kustannusarvion vahvistamista varten nelivuotiskausittain ja erityisistä syistä kesken nelivuotiskaudenkin.

Uusien tiekkuntien ollessa kyseessä tai mikäli muutoin ei ole käytettävissä toteutuneita kunnossapitokustannuksia, sovelletaan avustusrekisterin keskimääräisiä kustannuksia ottaen huomioon vastaavat tiedot.

Avustettaviksi kunnossapidon kustannuksiksi hyväksytään myös tiekkunnan hallintokustannukset. Kustannukset tulee olla rahalla maksettuja; laskennallisia kustannuksia ei hyväksytä avustettaviksi kustannuksiksi.

Tiet jaetaan avustuluokkiin seuraavasti:

1. LUOKKA

Tiet, jotka ovat sekä läpikulkuteitä että pysyvän asutuksen pääsysteitä. **Avustusta maksetaan enintään 75 %** vahvistetuista kustannuksista (omavastuuosuus vähintään 25 %) ja kunnossapitokustannuksiksi hyväksytään enintään 1500 euroa/km.

2. LUOKKA

Tiet, joissa on pysyvää asutusta, joka käyttää tietä vähintään 80 %:n matkalta koko tien. pituudesta. **Avustusta maksetaan enintään 60 %** vahvistetuista kustannuksista (omavastuu vähintään 40 %) ja kunnossapitokustannuksiksi hyväksytään enintään 1500 euroa/km.

3. LUOKKA

Muut tiet, joissa on pysyvää asutusta. **Avustusta maksetaan enintään 50 %** vahvistetuista kustannuksista (omavastuuosuus vähintään 50 %) ja kunnossapitokustannuksiksi hyväksytään enintään 1500 euroa/km.

Perusparannusavustus

Perusparannusavustuksia myönnetään kunnan määrärahojen puitteissa.

Valtionavustuskelpoisille teille edellytetään haettavaksi valtionavustusta.

Perusparantamisen tulee perustua asianmukaiseen suunnitelmaan.

Perusparannushankkeen vähimmäiskustannusvaatimus on 5000 euroa ja työ on kilpailutettava.

Perusparannusavustusta haetaan kuluvan vuoden hankkeisiin kunnan ilmoittamana aikana. Tieto perusparannuksesta kustannusarvioineen, tulee olla kunnan tiedossa edellisen vuoden 15.11.mennessä, seuraavana vuonna toteutuvaksi aiotuista perusparannushankkeista.

Perusparannusavustusta maksetaan todellisten kustannusten mukaan. Työn alkamisesta tulee ilmoittaa kunnalle. Kunnan rakennusmestari antaa perusparannushankkeesta lausunnon ja työn valmistuttua hyväksyy sen. Laskut on esitettävä yksityistieavustusten maksatuksen hyväksyjälle 15.11.mennessä.

Mikäli tiekunta saa hankkeeseen valtionavustusta tai muuta avustusta, kunnan avustusta maksetaan niin, että avustukset yhteensä ovat enintään hankkeen todelliset kustannukset.

Tieoikeuden myöntäminen ja tiekunnan perustaminen:

1. Yksityistielain mukaisen maanmittaustoimituksen toimituskustannuksista maksetaan tiekunnille yksityistiejaoston harkinnan mukaan kunnanavustusta enintään 20 %, mikäli toimituksella saavutetaan tienpidollista tai liikenteellistä hyötyä tai säästöä.
2. Tielautakunnan toimituskustannuksista maksetaan kunnan varoista kunnan harkinnan mukaan enintään 20 %

Kohdeavustus

Kohdeavustuksia myönnetään kunnan määrärahojen puitteissa.

Kohdeavustusta voidaan hakea uuden tien rakentamiseen ja ennestään olevan tien perusparantamiseen/kohteeseen sekä erityisistä syistä yksityistierekisterissä olevien teiden kunnossapitoon:
-erityisiä syitä ovat esim. ylimääräinen tai yllättävä kunnossapitorasitus tien vuotuisen kunnossapitoavustukseen ja tiekunnan omiin varoihin nähden.

Uuden tien rakentamiseen ei pääsääntöisesti myönnetä kunnanavustusta. Kunnanavustus voidaan myöntää yksityistiejaoston harkinnan mukaan vähäisiin uudisrakennuskohteisiin, joilla merkittävällä tavalla parannetaan tiestön liikennöitävyyttä tai saavutetaan kunnossapidollista säästöä.

Kohdeavustusta voidaan hakea kulloinkin kuluvana vuonna toteutuneisiin tai toteutuviin hankkeisiin/kustannuksiin, mutta ei takautuvasti aiemmin toteutuneisiin hankkeisiin/kustannuksiin.

Kohdeavustusten maksamisessa, lukuun ottamatta erityisistä syistä myönnettyä kunnossapitoavustusta, noudatetaan perusparannusavustuksen maksamisen ehtoja.

Liikennemerkit

Ytl:n 96§:n mukaan kunnan avustusta saavan tienosan liikennettä ei ilman kunnan suostumusta saa kieltää tai rajoittaa liikennemerkein muussa tapauksessa kuin painorajoituksin tien kunnan niin vaatiessa (Ytl 67§) ja

(tieliikennelaki 51.2§).

Liikenteenohjauslaitteiden, kuten liikennemerkkien ja puomien, sijoittaminen tien varteen/tielle edellyttää tieliikennelain 51.2§:n mukaan kunnan suostumusta.

Avustuksen lakkauttaminen ja takaisin periminen

Avustus voidaan lakkauttaa, mikäli tiekunta ei täytä näitä kunnanavustuksen jakoperusteita; tiekunnan on viivytyksettä ilmoitettava, mikäli tiekunnan edellytykset avustuksen saamiseen lakkaavat

Avustus voidaan periä takaisin, mikäli tiekunta on antanut virheellistä, harhaanjohtavaa tai puutteellista tietoa tai mikäli avustusta on maksettu liikaa tai perusteettomasti. Harkittaessa takaisin perinnän tarpeellisuutta ja kohtuullisuutta, otetaan huomioon takaisin perittävän avustuksen suuruus ja tiekunnan taloudellinen tilanne.

Takaisin perittävä määrä voidaan vähentää myöhemmin suoritettavista kunnanavustuksista

Ennen avustuksen lakkauttamista ja takaisin perimistä on kuultava tiekuntaa. Tiekungalle on varattava tilaisuus ja kehotettava täyttämään nämä ehdot, mikäli asia voidaan korjata.

Valvonta

Yksityistiejaosto tarkastaa vähintään kerran neljässä vuodessa kaikkien kunnossapitoavustusta saavien yksityisteiden tien kunnon.

Yksityistiejaostolla on oikeus tarkastaa pistokokeilla tiekunnan hallintoa ja yksityistien kuntoa.

Tiekunnan yhteystietojen toimittaminen

Maanmittauslaitos pitää yksityistierekisteriä niistä yksityisteistä, joita koskevien asioiden hoitoon on perustettu tiekunta (YTL 51§) (yksityistierekisteri).

Tiekuntien tulee huolehtia tiekunnan yhteystietojen ja muutostietojen antamisesta Maanmittauslaitokselle.

Kunnan avustusta saavien tiekuntien tulee ilmoittaa tiedot myös kunnalle.

Säännöksen voimaantulo ja voimassaoloaika

Nämä yksityisteiden avustamisperusteet kumoavat teknisen lautakunnan yksityistiejaoston 14.12.2000 hyväksymät 1.2.2001 voimaantulleet avustuserusteet. Avustussäännöt tulevat voimaan 1.1.2015.

Yksityistiejaoston 6.10.2015 tehtyjen muutosten osalta säännöt tulevat voimaan 1.1.2016.

IITIN KUNTA

Teknisen lautakunnan yksityistiejaosto